

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

k.b.s. De Diedeldoorn

Plaats : Emmen
BRIN nummer : 21PU|C1
Onderzoeksnummer : 288115
Datum onderzoek : 22 maart 2016
Datum vaststelling : 12 mei 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	9
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	11
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	12
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	16

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

k.b.s. De Diedeldoorn heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De eindresultaten voor de kernvakken zijn voldoende.
- De school biedt de leerlingen een aanbod waarbij de ontwikkeling van leerlingen in de breedte wordt gestimuleerd.
- De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van de leerlingen.
- De leerlingen werken taakgericht en hebben veel inbreng in hun leerproces.
- Het schoolklimaat is prettig en ondersteunend.
- De school heeft zicht op haar eigen kwaliteit en werkt planmatig aan verbeteringen.
- Ouders zijn tevreden over de school en worden betrokken bij de kwaliteitsontwikkeling.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

De eindresultaten zijn over drie jaar gezien voldoende. In 2015 en 2014 zijn de resultaten voldoende; 2013 voldoet niet aan de ondergrens. De school geeft aan dat de prognose voor 2016 gunstig is.

De school heeft eigen streefdoelen geformuleerd voor de verschillende onderdelen van taal en rekenen. De school kan zich nog verder ontwikkelen door streefdoelen vast te stellen voor andere vakgebieden, passend bij haar eigen aanbod en haar leerlingenpopulatie.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

De school richt zich in haar ontwikkeling onder andere op gepersonaliseerd leren, passend bij de visie van het bestuur. Met name bij rekenen is dat zichtbaar. Er is een nieuwe methode aangeschaft die het mogelijk maakt leerlingen op meer individueel niveau te begeleiden en uit te dagen. De leerlingen krijgen in het leerproces een grote eigen verantwoordelijkheid,

de leraren stellen zich meer begeleidend op. Dat is goed zichtbaar in de leergesprekken die met leerlingen worden gevoerd. Het aanbod wordt op deze manier ook breder; er is nu bijvoorbeeld nadrukkelijker aandacht voor het samenwerken van leerlingen. Een mooie stap zou zijn wanneer de school ook voor dit soort vaardigheden leerlijnen uitzet en eisen stelt aan de leerlingen.

De leraren houden zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen met behulp van toetsen, observaties en leerlingenwerk. Er is oog voor alle leerlingen. Binnen de kleine groepen zijn alle leerlingen goed in beeld en worden zij daar waar nodig op niveau benaderd. Daarbij kan nog explicieter aandacht worden besteed aan leerlingen die meer kunnen in aanbod en instructie.

Voor een klein aantal leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften heeft de school ontwikkelingsperspectieven opgesteld. Deze maken voldoende inzichtelijk hoe de ontwikkeling van de leerlingen verloopt en wat de beoogde doelen zijn.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid			•	

De school investeert gedurende het hele jaar sterk in het schoolklimaat en de sociale veiligheid. Het resultaat is positief: leerlingen en leraren gaan respectvol met elkaar om en er heerst een prettige sfeer in de groepen. Gedragsregels en -afspraken zijn zichtbaar en ouders en leerlingen geven aan dat ze ook nageleefd worden. In enquêtes en gesprekken geven leerlingen aan dat ze zich veilig voelen op de school. De (leer)gesprekken die de leraren voeren met de leerlingen geven duidelijk de ambitie van de leraren met de leerlingen weer. Leerlingen voelen zich meer uitgedaagd en gemotiveerd, zelfs op de vakken die ze niet makkelijk vinden.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur			•	
4.3	Verantwoording en dialoog				•

Uit gesprekken met de schoolleider, de intern begeleider en het team blijkt dat er sprake is van een gemotiveerd en positief kritisch team dat het onderwijs op de school graag verder wil verbeteren. De school werkt gedreven aan haar schoolontwikkeling aan de hand van een schooljaarplan, dat gebaseerd is op de uitgezette koers in het nieuwe schoolplan. Goede aanvulling in het

schooljaarplan zouden de beoogde effecten van de verbeteractiviteiten zijn, zodat ook daarop geëvalueerd kan worden. De schoolontwikkeling is op een bijzonder heldere wijze zichtbaar gemaakt in de personeelskamer. Hierdoor weten alle betrokkenen waar de school staat in haar ontwikkeling, wat goed gaat en ook waar de ontwikkeling nog niet zo snel gaat. Ouders worden ook op deze manier geïnformeerd, zij weten daardoor heel goed waar de school naar toe wil in de toekomst.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op k.b.s. De Diedeldoorn. Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Het bestuur van Primenius, waaronder De Diedeldoorn valt, ziet een duidelijke overeenkomst tussen haar eigen kwaliteitstoetsing en de bevindingen van de onderwijsinspectie.

De eigen kwaliteitstoetsing is o.a. gebaseerd op een verslag van een interne auditcommissie. Daarnaast visiteert het bestuur minimaal twee keer per jaar de school. Tijdens deze bezoeken ligt het accent op de kwaliteitszorg van de school. Verder verantwoordt de school zich jaarlijks middels een schooljaarverslag.

Uit alle onderdelen van deze kwaliteitstoetsing komt naar voren dat De Diedeldoorn sterk inzet op schoolontwikkeling en op ontwikkeling van de medewerkers. Het bestuur van Primenius heeft duidelijke kaders uitgezet, waarbij gepersonaliseerd leren een van de belangrijkste pijlers is. De Diedeldoorn slaagt erin om een goede verbinding te vinden tussen haar eigen ontwikkelpunten en de koers van de Stichting. Om dit te realiseren beseft het bestuur dat het didactisch handelen van de leerkracht essentieel is. Het bestuur heeft daarom al een aantal jaren extra geïnvesteerd in coaching en begeleiding van haar medewerkers. Ook de komende jaren zullen de medewerkers op De Diedeldoorn extra begeleid worden om de stap naar gepersonaliseerd leren te kunnen zetten. Initiatieven hiervoor komen zowel vanuit Primenius als vanuit de school zelf.

Hierbij valt te denken aan individuele scholing en/of coaching van leerkrachten, teamscholing, en collegiale consultaties met andere scholen binnen het bestuur. Verder worden er scholingsbijeenkomsten over thema's binnen gepersonaliseerd leren georganiseerd op stichtingsniveau.

Daarnaast hanteert Primenius een actief en effectief personeelsbeleid waarbij medewerkers de kans krijgen om zich optimaal te ontwikkelen.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingkader. Zo ook k.b.s. De Diedeldoorn.

Op 22 maart 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties zijn samen met een observant van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag is een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de

ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.